

MÁSODIK IDEGEN NYELV

NÉMET NYELV

Az idegen nyelv oktatásának alapvető célja, összhangban a Közös európai referenciakerettel (KER), a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan fejlesztjük.

A mindennapi nyelvhasználatban, így a nyelvtanulásban is fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési és szövegalkotási stratégiák. A recepció során a nyelvhasználó, illetve a nyelvtanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja mint számára lényegeset, felfogja mint nyelvi egységet és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban vagy írásban létrehozza a közlendőjét tartalmazó szöveget.

A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki. Tisztában kell lenniük a mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveivel, hogy koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket. Ismerniük kell azokat az eszközöket és forogatókönyveket, amelyekkel sikeresen megoldhatók a különféle kommunikációs helyzetek. Tisztában kell lenniük az egész nyelvi érintkezést átszövő szabályokkal, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között különböző alkalmakkor szabályozzák az érintkezést. Ide tartoznak a nyelvi udvariassági szabályok, rituálék és a helyzetnek megfelelő hangnem használatának szabályai is.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

Az idegen nyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással és az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a NAT hangsúlyozza a tantárgyközi integráció fontosságát. Fontos, hogy a tanulók az idegen nyelv tanulása során építeni tudjanak más tantárgyak keretében szerzett ismereteikre és személyes tapasztalataikra is. Ugyanakkor az idegen nyelvvél való foglalkozás olyan ismeretekkel, tapasztalatokkal gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak keretében is hasznosítani tudnak.

Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint újabb nyelveket sajátítsanak el.

A NAT bizonyos képzési szakaszokra meghatározza a minden tanuló számára kötelező minimumszinteket, emellett kitér az emelt szintű képzésben részesülő tanulókkal szemben támasztott követelményekre is. A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust. A NAT által az egyes képzési szakaszokra minimumként meghatározott nyelvi szintek a következők.

A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg.

	8. évfolyam	10. évfolyam	12. évfolyam
Második idegen nyelv	-	A1	A2

Az idegen nyelvi kerettanterv a KER-ben leírt készségek alapján határozza meg a nyelvtanulás fejlesztési egységeit, ezek a hallott és olvasott szöveg értése, a szóbeli interakció, az összefüggő beszéd és az íráskészség. A KER-ben meghatározott nyelvi szintek és kompetenciák azonban nem mechanikusan, hanem a tanulók életkori sajátosságainak tükrében értelmezve kerültek be a kerettantervbe.

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető az idegen nyelv tanulásába és fordítva, az idegen nyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén. A két terület erősítheti egymást, olyannyira, hogy megfelelő módszerek alkalmazása esetén az is lehet sikeres nyelvtanuló és nyelvhasználó, akinek hiányosak az anyanyelvi ismeretei, sőt az idegen nyelv tanulása segíthet abban, hogy tudatosabbá váljon az anyanyelv használata.

Az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének folyamatos fejlesztéséhez azonban szükség van a tanulásról magáról szóló beszélgetésre, a tanulási stratégiák kialakításában való segítségnyújtásra, az önértékelés és a társértékelés alkalmainak megteremtésére is.

A nyelvtanítás sikerében fontos szerepet játszik a nyelvtanulók ismereteinek, érdeklődésének, igényeinek, nyelvi és nem nyelvi készségeinek bekapcsolása a tanulási folyamatba. A nyelvtanulás ugyanakkor a témák sokfélesége miatt, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget nyújt a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiség kibontakozásának támogatására. A siker másik kulcsa a folyamatos pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése.

A táblázatokban megjelenő *fejlesztési egységek* (a hallott szöveg értése, szóbeli interakció, összefüggő beszéd, az olvasott szöveg értése és az íráskészség) a valóságban nem

különíthetők el egymástól. A hatékony nyelvtanítás feltétele, hogy a különböző készségek fejlesztése mindig integráltan történjen, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben előfordulnak. Ezért nem szerepelnek óraszámok a fejlesztési egységek mellett. Külön táblázat tartalmazza az ajánlott témaköröket, amelyben más tantárgyakkal való kapcsolódási pontok is megtalálhatók. A tanulócsoporthoz más tantárgyakat tanító tanárokkal való együttműködés elevebbé, aktuálisabbá és érdekesebbé teszi a nyelvtanulást, mert lehetőséget nyújt a témák, témakörök természetes, életszerű összekapcsolására.

A 4-8. évfolyamokra vonatkozó ajánlott témakörök egyes elemei újra és újra megjelennek, lehetőséget adva arra, hogy a korábban megszerzett ismeretek újabb nézőpontból kerüljenek feldolgozásra, és így bővüljenek, mélyüljenek. A kerettanterv minden fejlesztési szakaszban új témaköröket is javasol a tanulók életkorához, szükségleteihez alkalmazkodva. A 9-10. és a 11-12. évfolyam számára azonban közös témalista készült. Ezt a középiskolák általános képzésének sokfélesége indokolja (tagozatok, fakultációk, szakmacsoportok). Az ajánlott témák feldolgozásának sorrendjét, elmélyítésük, bővítésük idejét az adott intézmény helyi tantervével összhangban célszerű meghatározni. Az ajánlott témakörök listája kitekintést tartalmaz a célnyelvi kultúrákra, ily módon biztosítja az interkulturális kompetenciák fejlesztését. Nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy az idegen nyelvek tanulásának célja egyre inkább az, hogy egy közvetítő nyelv birtokába jussunk, így az is fontos feladat, hogy tanulmányaik során a célnyelvi országok mellett más kultúrákat is megismerjenek és elfogadjanak a tanulók, és olyan kommunikációs helyzeteket is ki tudjanak próbálni, amelyekben a kommunikációs partnernek sem a célnyelv az anyanyelve.

A táblázatok *Fejlesztési célok* rovata a nyelvtanítás aktuális életkori szakaszra vonatkozó, az adott kompetenciával kapcsolatos fejlesztés céljait tartalmazza. A táblázatok *A fejlesztés tartalma* elnevezésű része olyan tevékenységeket tartalmaz, amelyek segítségével az adott nyelvi fejlesztés megvalósítható. A nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák szervesen beépültek a tartalomba.

9-10. évfolyam

Az idegen nyelvek tanításába a tantárgy jellegéből adódóan minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A 10. évfolyam végére a tanulók idegen nyelvi tudása lehetővé teszi, hogy a körülöttük lévő világról idegen nyelven is szerezzenek információt, és ezzel a lehetőséggel már tudatosan éljenek. A különböző célok és tartalmak idegen nyelvi fejlesztésében segítenek eligazodni a témakörök táblázatában megadott kapcsolódási pontok. Ebben a képzési szakaszban a NAT *fejlesztési területei és nevelési céljai* a tanulók életéhez és környezetéhez kapcsolódó témák feldolgozása során valósíthatók meg. Tudatosítani kell a tanulóknál, hogy az idegen nyelv *kulcskompetencia*, amely segítséget nyújt a magánéletben és a tanulásban, a későbbi szakmai pályafutás során az eligazodásban és a boldogulásban.

A tanulók motivációját növeli, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít a tanulókat érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és a kommunikációs és információs technológiák használatára. Tudatosítani kell a nyelvórai és az iskolán kívüli nyelvtanulás lehetőségeit, hogy ez is segítse a tanulókat az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Ebben a nyelvtanítási szakaszban is fontosak a korosztályi sajátosságok. A tanárnak figyelembe kell vennie, hogy a legtöbb tanuló az önkeresés időszakát éli, kritikus önmagával szemben, erősek a kortárs csoport hatásai. Ugyanakkor építhet a tanár a tanulók nyelvi kreativitására, problémamegoldó és kritikai gondolkodására is. A nyelvoktatás sikerében meghatározóak a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések, a konstruktív támogatás és a

tanulók számára is átlátható értékelés. Ugyancsak segítséget jelent számukra, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, azok önálló javításában.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló már megérti a leggyakrabban előforduló szókinccset és bizonyos nyelvi fordulatokat, ha közvetlen, személyes témákról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek és közlések lényegét.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban rendszeresen előforduló ismerős témákról. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése két beszélő esetén. A legfontosabb információk megértése képekkel támogatott hangzó anyagokban, amelyek az érdeklődési körhöz kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A fejlesztés tartalma	
<p>Az egyszerű, mindennapi társalgásban elhangzó álláspontok lényegének megértése. Az ismerős témájú, egyszerűen és világosan megfogalmazott, rövid köznyelvi stílusú beszéd vagy előadás főbb pontjainak megértése. Egyszerű műszaki információk megértése. Részletes, összetett útbaigazítás követése. Telefonbeszélgetésekben elhangzó alapvető információk megértése. Az ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerű nyelvezetű hangfelvételek lényegének megértése. A hangzó szövegben az okot, magyarázatot, következményt vagy ellentétet előrejelző szavak felismerése. Szövegértési stratégiák alkalmazása, például ismerős beszédtema esetén az ismeretlen szavak kikövetkeztetése a szövegösszefüggésből, a várható vagy megjósolt információk keresése, szükség esetén összefoglalás, visszakérdezés, ismétlés, magyarázat kérése. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Információk, instrukciók, üzenetek, útbaigazítás, hírek a televízióban és a rádióban, rövid interjúk, reklámok, dalok, videók.</p>	

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló egyszerű és begyakorolt feladatok során kommunikál az iskolával, otthonnal és szabadidővel kapcsolatos témákról. Rövid beszélgetésekben vesz részt. Kérdez és válaszol kiszámítható, mindennapi helyzetekben. Egyszerű gondolatokat és információkat cserél ismerős témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Boldogulás a mindennapi élet legtöbb nyelvi helyzetében spontán módon. Gondolatok cseréje, véleménynyilvánítás, érzelmek kifejezése az érdeklődési körbe tartozó témákkal kapcsolatban. A leggyakoribb kommunikációs forgatókönyvek ismerete, egyre kevesebb zökkenővel történő alkalmazásuk. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban,

	regiszterhasználatban.
--	------------------------

A fejlesztés tartalma

Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén - időnként szavak, fordulatok ismétlését vagy magyarázatát kérve.

Érzelmek egyszerű kifejezése és reagálás mások érzelmeire (pl. tetszés, nemtetszés, meglepetés, boldogság, szomorúság, érdeklődés és közömbösség).

Mindennapi problémák felvetése, megvitatása, választási lehetőségek összevetése (pl. mit csináljanak, hova menjenek, melyiket válasszam, stb.).

Érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcsere, véleménycsere.

Történetek követése, véleménynyilvánítás és érdeklődés további részletekről.

Úti előkészületek és utazás során felmerülő feladatok megoldása (pl. közlekedési információk beszerzése, szállásfoglalás, programegyeztetés, reakciók kifejezése).

Szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzetek kezelése kevésbé begyakorolt helyzetekben is (pl. boltban, postán, bankban).

Egyszerű utasítások adása, követése és kérése, udvarias kérés.

Egyszerű, tényszerű információ megszerzése és továbbadása.

Felkészülésen alapuló interjú, az információk ellenőrzése, megerősítése időnként segítség igénybevételel.

Előre elkészített kérdőív alapján strukturált interjú készítése.

Órai interakciókban, pármunkában való magabiztos részvétel a célnyelven.

Ismerős témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, a szó átvétele, átadása, mások bevonása, a beszélgetés lezárása.

A beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, a félreérthető megfogalmazás javítása, körülírás, szinonimák használata.

A kommunikációs eszközök széles körének rugalmas alkalmazása és reagálás azokra.

A fontosabb udvariassági szabályok, szokások ismerete és alkalmazása.

A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események megbeszéléséhez elegendő szókinccs rugalmas alkalmazása, körülírás.

Az elemi szókinccs viszonylag magabiztos és általában helyes alkalmazása.

Az idegen nyelvi normának megfelelő, az anyanyelvi hatások kiküszöbölésére törekvő nyelvhasználat ismerős kontextusokban.

A szövegszervezés eszközeinek egyre tudatosabb használata.

A gondolatok, problémák viszonylag pontos kifejezése.

Érthető, egyre kevesebb félreértésre okot adó kiejtés, intonáció.

Részvétel a szóbeliség jegyeit viselő digitális kommunikációban: fórum, chat, Skype.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Személyes és telefonos társalgás, megbeszélés; tranzakciós és informális párbeszéd, utasítások, interjúk, viták.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló egyszerűen beszél önmagáról, a családjáról, más emberekről, lakóhelyéről, tanulmányairól, iskolájáról.
A tematikai egység nevelési-	Önkifejezés begyakorolt szerkezetekkel a szintnek megfelelő témakörökben.

fejlesztési céljai	A folyamatoshoz közelítő, érthető beszéd, a mondanivaló nyelvtani és szókincsbeli megtervezése és szükség szerinti módosítása. Egy gondolat vagy probléma lényegének kifejtése megközelítő pontossággal.
A fejlesztés tartalma	
<p>Az érdeklődési körnek megfelelő témák lényegének folyamatoshoz közelítő kifejtése a gondolatok többnyire lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Elbeszélések vagy leírások lényegének folyamatoshoz közelítő összefoglalása a gondolatok többnyire lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Egyszerű élménybeszámoló az érzések és reakciók vázlatos bemutatásával.</p> <p>Valóságos vagy elképzelt események részleteinek egyszerű bemutatása.</p> <p>Könyv vagy film cselekményének vázlatos összefoglalása.</p> <p>Történet elmondása.</p> <p>Vélemény, tervek és cselekedetek rövid és egyszerű magyarázata.</p> <p>Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témáról.</p> <p>Részvétel előre megírt, ismerős témájú csoportos előadásban.</p> <p>A begyakorolt nyelvi eszközök megbízható használata, ezek átrendezése, bővítése ismerős helyzetekben a mondanivaló kifejezésére.</p> <p>A közlés bevezetése, kifejtése és lezárása alapvető eszközeinek használata.</p> <p>Önellenzés és önkorrekción, például a kommunikáció megszakadása esetén más stratégia alkalmazásával a mondanivaló újakezdése.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Leírások, képleírások, témakifejtés, elbeszélő szöveg, érveléssor, előadás, prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, versek, mondókák, rapszövegek.</p>	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló képes többféle szövegfajtát olvasni, tudja, hogy a szövegfajták sajátosságainak ismerete segít a szöveg megértésében. Megtalálja az adott helyzetben fontos konkrét információkat egyszerű, ismerős témákról szóló mindennapi szövegekben.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Hétköznapi nyelven írt, érdeklődési körhez kapcsolódó, lényegre törő autentikus vagy kismértékben szerkesztett szövegek megértése. Az érvelés gondolatmenetének felismerése.
A fejlesztés tartalma	
<p>Az adott helyzetben fontos általános vagy részinformációk megértése autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett, világos tartalmú és szerkezetű, hétköznapi nyelven írott szövegekben.</p> <p>Az adott feladat megoldásához szükséges információk kiszűrése hosszabb szövegekből is.</p> <p>Az érvelés gondolatmenetének felismerése, a lényeges következtetések felismerése világosan írt érvelő szövegekben.</p> <p>Érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése a köznyelven írt szövegekben.</p> <p>Mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek, e-mailek megértése.</p> <p>Különböző eszközök egyszerű, világosan megfogalmazott használati utasításának megértése.</p> <p>Az egyszerű szövegfajták szövegfelépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.</p> <p>A mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján az ismeretlen szavak jelentésének</p>	

kikövetkeztetése.

A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata.

Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfüzet), játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, egyszerű irodalmi szövegek, dalszövegek.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	<p>A2, azaz a tanuló összefüggő mondatokat ír olyan témákról, amelyek közvetlen szükségletekre, élményekre, eseményekre és konkrét információkra vonatkoznak.</p> <p>Ismerős témákról gondolatait egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban fejezi ki írásban.</p> <p>Néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír minta alapján az őt érdeklő, ismert témákról.</p>
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Egyszerű, rövid, összefüggő szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi témákról.</p> <p>Írásbeli beszámoló eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásokról és véleményről. Írásbeli interakció elkezdése, fenntartása és befejezése.</p> <p>Jegyzet készítése olvasott és hallott köznyelvi szövegből, illetve saját ötletéről.</p> <p>Minták alapján több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és alapvető stílusjegyeinek követésével.</p>
A fejlesztés tartalma	
<p>Egyszerű szöveg írása a tanuló érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témákról, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Beszámoló írása élményekről, eseményekről (pl. utazás).</p> <p>Egyszerűbb cselekvéssor, történet leírása összefüggő szövegben.</p> <p>Érzések, gondolatok és reakciók rövid leírása; rövid vélemény írása indoklással.</p> <p>Egyszerű információt közlő/kérő feljegyzések/üzenetek írása (pl. barátoknak, szolgáltatóknak, tanároknak).</p> <p>Véleményt kifejező üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban).</p> <p>Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése; online ügyintézés.</p> <p>Életrajz írása.</p> <p>Lényegre koncentráló leírás készítése.</p> <p>Tényszerű információk összefoglalása.</p> <p>Egyszerű, világos köznyelvet használó előadás fő pontjainak lejegyzése; saját ötlethez jegyzet készítése.</p> <p>Rövid olvasott vagy hallott szöveg átfogalmazása, összefoglalása, jegyzet készítése.</p> <p>Egyszerű, tagolt írásmű létrehozása: bevezetés, kifejtés, lezárás.</p> <p>Egyszerű írásbeli műfajok alapvető szerkezeti és stílusjegyeinek követése (pl. levélben / e-mailben megszólítás, záró formula); a formális és informális regiszterhez köthető néhány szókincsbeli és helyesírási sajátosság alkalmazása.</p> <p>Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rapszöveg, rigmus, dalszöveg,</p>	

rövid jelent, paródia írása, illetve átírása).

Írásos minták követése és aktuális tartalmakkal való megtöltése.

Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése és alkalmazása.

A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata.

Irányított fogalmazási feladat kötött tartalmainak megjelenítése a fogalmazásban.

A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (pl. nyilazás, kiemelés, központosítás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív; listák; hagyományos és elektronikus képeslapok; poszterszövegek; képaláírások; üzenetek; SMS-ek/MMS-ek; személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internes profilok. Tényszerű információ nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek; személyes információt, tényt, ill. tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések; egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók. Egyszerű ügyintéző levelek/e-mail-ek (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás); egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék; rövid jellemzések. Rövid leírások; jegyzetek, versek; rapok; rigmusok; dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák.

11–12. évfolyam

Az idegen nyelv jellegéből adódóan a nyelvoktatásba tartalmát és céljait tekintve minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A gimnáziumi tanulmányok végére a tanulók kellő tapasztalattal és tudással rendelkeznek ahhoz, hogy a körülöttük lévő világot tágabb kontextusban is értelmezni tudják, nyelvi ismereteiknek köszönhetően pedig, széleskörű információszerzésre és viszonyításra képesek. A gimnáziumi évekre egységesen meghatározott témakörökhöz megadott szempontok segítenek eligazodni abban, hogyan valósíthatók meg az idegen nyelvek oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési célok, és hogyan fejleszthetők a kulcskompetenciák a nyelvtanítás során. A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, egész életükön át.

Az első idegen nyelvből a gimnázium 12. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk az európai hatfokú skála (KER) harmadik szintjére, azaz a B1 szintre. A 12. évfolyamon lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék az érettségi során használt értékelési szempontokat, és alkalmazni tudják azokat önértékeléseik során; illetve gyakorlatot szerezzenek az érettségi vizsga feladatainak megoldásában is.

A tanulók motivációját növeli, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít a tanulókat érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és az infokommunikációs technológiák használatára.

A 12. évfolyam a tanulók számára a továbbtanulás vagy a munka világába történő kilépés előtti utolsó tanév. A nyelvoktatásban is hangsúlyt kell kapnia az ezekre történő felkészítésnek, a szükséges készségek fejlesztésének. A tanulók jövőjét érintő fontos döntésekben a nyelvtanár sokat segíthet, például a feldolgozott témák megfelelő kiválasztásával, az ok-okozati viszonyokat, következményeket feltáró feladatokkal.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
---------------------------	------------------------------

Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló főbb vonalaiban megérti a köznyelvi beszédet a számára rendszeresen előforduló ismerős témákról. Megérti a legfontosabb információkat az aktuális eseményekről szóló vagy az érdeklődési köréhez kapcsolódó rádió- és tévéműsorokban, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismerős témákról szóló köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban és egyes részleteiben is. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése több beszélő esetén is. Fontos információk megértése azokban a rádió- és tévéműsorokban, filmjelenetekben, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési köréhez kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A fejlesztés tartalma	
<p>A köznyelvi beszéd főbb fordulatainak megértése rendszeresen előforduló, ismerős témák esetén.</p> <p>A hallott szöveg gondolatmenetének nagy vonalakban való követése, egyes tényszerű részinformációk megértése, amennyiben a beszéd világos, és ismerős kiejtéssel folyik. Mindennapi társalgásban a világos beszéd követése szükség esetén visszakerdezések segítségével.</p> <p>Ismerős témájú, lényegre törő előadás vagy beszéd követése.</p> <p>Egyszerű műszaki információ megértése, részletes útbaigazítások követése.</p> <p>Telefonbeszélgetésekben a főbb információk megértése.</p> <p>Ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerűbb hangfelvételek lényegének megértése.</p> <p>Egyszerű nyelvezetű film követése, amelyben a cselekményt nagyrészt a vizuális eszközök és az események közvetítik.</p> <p>A köznyelvi szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.</p> <p>A szövegértési stratégiák alkalmazása, például ismerős beszédtema esetén az időnként előforduló ismeretlen szavak jelentésének kitalálása a szövegösszefüggésből és a mondat jelentésének kikövetkeztetése.</p> <p>Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Hosszabb használati utasítások, információk, instrukciók, előadások, beszédek, viták, interjúk, dalok, visszaemlékezések, rögzített telefonos szövegek, reklámok, viccek, tévé- és rádióműsorok, filmelőzetesek, filmek.</p>	

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló felkészülés nélkül megbirkózik a mindennapi élet legtöbb helyzetével. Gondolatokat cserél, véleményt mond az érdeklődési körébe tartozó témákról. Boldogul a leggyakoribb kommunikációs helyzetekben. Stílusában, regiszterhasználatában legtöbbször alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Önálló boldogulás a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is Gondolatokat cseréje, véleménynyilvánítás és érvelés az érdeklődési körbe tartozó és általános témákról is. A leggyakoribb kommunikációs forgatókönyvek ismerete és biztonsággal történő alkalmazása. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban.</p>
<p>A fejlesztés tartalma</p>	
<p>Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén, felkészülés nélkül. Érzelmek kifejezése és reagálás mások érzelmeire, mint például reménykedés, csalódottság, aggodalom, öröm. Problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, választási lehetőségek összehasonlítása. A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcsere, álláspont kifejtése, rákérdezés mások nézeteire. Gondolatok, vélemény kifejezése kulturális témákkal kapcsolatban, például zene, film, könyvek. Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása. Nézetek világos kifejtése, érvek egyszerű cáfolata. Választási lehetőségek összehasonlítása, előnyök és hátrányok mérlegelése. Utazások során felmerülő feladatok, például közlekedés, szállás intézése vagy ügyintézés a hatóságokkal külföldi látogatás során. Váratlan nehézségek kezelése (pl. elveszett poggyász, lekésett vonat). Szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzetek kezelése akár váratlan nehézségek esetén is, panasz, reklamáció. Részletes utasítások adása, követése és kérése (pl. hogyan kell valamit csinálni). Interjúban, konzultáción való részvétel kezdeményezése és információ megadása (pl. tünetek megadása orvosnál). Órai interakciókban, pármunkában való magabiztos részvétel. Ismerős témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, szó átvétele, átadása, mások bevonása, beszélgetés lezárása. Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazás javítása, körülírás, szinonimák használata. A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása és reagálás azokra közismert nyelvi megfelelőik semleges stílusban való használatával. Az udvariassági szokások ismerete és alkalmazása. A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események megtárgyalásához elegendő szókinccs és annak általában helyes alkalmazása. Ismerős kontextusokban elfogadhatóan helyes nyelvhasználat. A szövegszervezés alapvető eszközeinek megbízható használata. Általában tisztán érthető kiejtés és intonáció. A szóbeli interaktív vizsgáláshoz szükséges kommunikációs stratégiák. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciók, utasítások, interjúk, viták.</p>	

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló már változatosabban és részletesebben tudja bemutatni a családját, más embereket, lakóhelyét, tanulmányait, iskoláját stb.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Folyamatos önkifejezés a szintnek megfelelő szókinccs és szerkezetek segítségével ismerős témakörökben. Érthető és folyamatos beszéd, a mondanivaló tudatos nyelvtani és szókinccsbeli megtervezése és szükség szerinti módosítása. Egy gondolat vagy probléma lényegének tartalmilag pontos kifejtése.
A fejlesztési tartalma	
<p>Folyamatos megnyilatkozás az érdeklődési körnek megfelelő témákról a gondolatok lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Elbeszélések vagy leírások lényegének összefoglalása folyamatos beszédben, a gondolatok lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Részletes élménybeszámoló az érzések és reakciók bemutatásával.</p> <p>Valóságos vagy elképzelt események részleteinek bemutatása.</p> <p>Könyv vagy film cselekményének összefoglalása és az ehhez kapcsolódó reakciók megfogalmazása.</p> <p>Álmok, remények és ambíciók, történetek elmondása.</p> <p>Vélemények, tervek és cselekedetek rövid magyarázata.</p> <p>Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témákról.</p> <p>Előre megírt, lényegre törő, követhető előadás ismerős témáról.</p> <p>Az összefüggő beszéd tervezése során új kombinációk, kifejezések begyakorlása, alkalmazása.</p> <p>Az összefüggő beszédben kompenzáció alkalmazása, például körülírás elfelejtett szó esetén.</p> <p>Ismerős kontextusokban a nyelvi norma követésére törekvő nyelvhasználat.</p> <p>A nyelvi eszközök rugalmas használata a mondanivaló kifejezésére, ezek adaptálása kevésbé begyakorolt helyzetekben.</p> <p>A közlés magabiztos bevezetése, kifejtése és lezárása alapvető eszközökkel.</p> <p>Önellenőrzés és önkorrekció, például a félreértéshez vezető hibák felismerése és javítása.</p> <p>Mindezeknek a szóbeli érettségi vizsgán történő alkalmazására való felkészülés.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Leírások, képleírások, témakifejtés (például vizuális segédanyag alapján), elbeszélő szöveg, érveléssor, előadás, prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, versek, rapszövegek.</p>	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló megérti a hétköznapi nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő szövegek fő gondolatait. Tudja, hogy a szövegek olvasásakor a helyzetnek megfelelő stratégiákat kell alkalmaznia, és képes az ismeretlen elemek jelentését a szövegkörnyezet segítségével kikövetkeztetni.
A tematikai egység nevelési-	A nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési körhöz kapcsolódó, lényegre törő szövegek megértése. Az írott vélemény, érvelés követése, ezekből a lényeges

fejlesztési céljai	részinformációk kiszűrése.
A fejlesztés tartalma	
<p>A fontos általános vagy részinformációk megértése autentikus, hétköznapi nyelven íródott szövegekben, például levelekben, broszúrákban és rövid, hivatalos dokumentumokban.</p> <p>A feladat megoldásához szükséges információk megtalálása hosszabb szövegekben is.</p> <p>A fontos gondolatok felismerése ismerős témákról szóló, lényegre törő újságcikkekben.</p> <p>A gondolatmenet és a következtetések felismerése világosan írt érvelésekben.</p> <p>A köznyelven írt szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.</p> <p>A mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek megértése annyira, hogy sikeres írásbeli kommunikációt tudjon folytatni.</p> <p>Különböző eszközök egyszerű, világosan megfogalmazott használati utasításának megértése.</p> <p>Ismert témájú hivatalos levélben az elintézéshez szükséges információk megértése.</p> <p>Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.</p> <p>A feladat elvégzéséhez szükséges információk összegyűjtése a szöveg különböző részeiből, illetve több szövegből.</p> <p>Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.</p> <p>Az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján.</p> <p>Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.</p> <p>Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfüzet), játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, viccek egyszerű irodalmi szövegek.</p>	

Fejlesztési egység	Írás
Előzetes tudás	<p>B1 mínusz, azaz a tanuló egyszerű, rövid, összefüggő szövegeket fogalmaz ismert, hétköznapi témákról.</p> <p>Írásban beszámol eseményekről, élményeiről, érzéseiről, benyomásairól és véleményéről; írásbeli interakciót kezdeményez, fenntartja és befejezi.</p> <p>Jegyzetet készít olvasott vagy hallott köznyelvi szövegből, illetve saját ötleteiről.</p> <p>Minták alapján rövid, lényegre törő szövegeket alkot az ismert műfajok főbb jellegzetességeinek és alapvető stílusjegyeinek követésével.</p>
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Részletesebb, összefüggő és tagolt szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi és elvontabb témákról.</p> <p>Eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásaokról és véleményről írásbeli beszámolás, valamint tvélemény alátámasztása.</p> <p>Hatékony írásbeli interakció folytatása.</p> <p>Jegyzetkészítés olvasott vagy hallott, érdeklődési körhöz tartozó</p>

	szövegről, illetve saját ötletekről. Több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és stílusjegyeinek alkalmazásával.
--	---

A fejlesztés tartalma

Egyszerű, összefüggő, lényegre törő szöveg írása számos, érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témában, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával.
Hírek, gondolatok, vélemények és érzések közlése olyan elvontabb és kulturális témákkal kapcsolatban is, mint például a zene vagy a művészet.
Információt közlő/kérő feljegyzések/üzenetek írása pl. barátoknak, szolgáltatóknak, tanároknak.
Véleményt kifejező üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban).
Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése, online ügyintézés.
Életrajz, lényegre koncentráló leírás, elbeszélés készítése.
Riport, cikk, esszé írása.
Rövid olvasott vagy hallott szöveg átfogalmazása, összefoglalása, jegyzet készítése.
Saját ötletekről jegyzet készítése.
Interaktív írás esetén megerősítés, vélemény kérése, az információ ellenőrzése, problémákra való rákérdezés, ill. problémák elmagyarázása.
Az írás egyszerű tagolása: bevezetés, kifejtés, lezárás; bekezdések szerkesztése.
Néhány egyszerű szövegkohéziós és figyelemvezető eszköz használata.
Az alapvető írásbeli műfajok fő szerkezeti és stílusjegyeinek követése (pl. levélben/e-mailben megszólítás, záró formula; a formális és informális regiszterhez köthető néhány szókinésbeli és helyesírási sajátosság).
Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rap, rigmus, dalszöveg, rövid jelent, paródia írása, illetve átírása).
Írásos minták követése és aktuális tartalmakkal való megtöltésük.
Kész szövegekből számára hasznos fordulatok kiemelése és saját írásában való alkalmazása.
Irányított fogalmazási feladat kötött tartalmainak a fogalmazásban való megjelenítése.
Írásának tudatos ellenőrzése, javítása; félreértést okozó hibáinak korrigálása.
A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (pl. nyilazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
Hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív; listák; hagyományos és elektronikus képeslapok; poszterszövegek; képaláírások. Üzenetek; SMS-ek/MMS-ek; személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internes profilok. Tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek; személyes információt, tényt, ill. tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések; egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók. Egyszerű ügyintéző levelek/e-mail-ek (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás); egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék; rövid jellemzések. Rövid leírások; jegyzetek; riportok, cikkek, esszék, felhívások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák.

A tantárgy nevelési és fejlesztési célrendszere megvalósításának iskolai keretei:

Az informatika képzésen heti 3 órában van német nyelv, az angol speciális képzésen 3-3-3-4-5 órában.

A tantárgy órakerete

<i>Évfolyam</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Évi órakeret</i>	<i>Kerettantervi órakeret</i>	<i>Helyi tervezésű órakeret</i>	<i>Emelt szintű érettségi felkészítés</i>	<i>Emelt szintű érettségi felkészítés</i>
	<i>t</i>					

					<i>heti órakerete</i>	<i>éves órakerete</i>
9/Ny	3	108	98	10	0	0
9.	3	108	98	10	0	0
10.	3	108	98	10	0	0
11.	3	108	98	10	2	72
E: 11.	4	144	98	46		
12.	3	93	84	9	2	62
E: 12.	5	155	84	71		

A tantárgy helyi tantervében a kerettanterv kiegészítésére biztosított órakeret

9/Ny, 9. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet- óraszám (±)	Témakör összidőkerete
1. Személyes vonatkozások, család	8	1	9
2. Ember és társadalom	8	1	9
3. Utazás, turizmus	17	1	18
4. Környezetünk	8	1	9
5. Az iskola	8	1	9
6. A munka világa	8	1	9
7. Életmód	8	1	9
8. Szabadidő, művelődés, szórakozás	17	1	18
9. Tudomány és technika	8	1	9
10. Gazdaság és pénzügyek	8	1	9
Évfolyam összesen	98	10	108

10. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet- óraszám (±)	Témakör összidőkerete
1. Személyes vonatkozások, család	8	1	9
2. Ember és társadalom	8	1	9
3. Utazás, turizmus	17	1	18
4. Környezetünk	8	1	9
5. Az iskola	8	1	9
6. A munka világa	8	1	9
7. Életmód	8	1	9
8. Szabadidő, művelődés, szórakozás	17	1	18
9. Tudomány és technika	8	1	9
10. Gazdaság és pénzügyek	8	1	9
Évfolyam összesen	98	10	108

11. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet- óraszám (±)	Témakör összidőkerete
1. Személyes vonatkozások, család	8	1	9
2. Ember és társadalom	8	1	9
3. Utazás, turizmus	17	1	18
4. Környezetünk	8	1	9

5. Az iskola	8	1	9
6. A munka világa	8	1	9
7. Életmód	8	1	9
8. Szabadidő, művelődés, szórakozás	17	1	18
9. Tudomány és technika	8	1	9
10. Gazdaság és pénzügyek	8	1	9
Évfolyam összesen	98	10	108

E: 11. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Témakör összidőkerete
1. Személyes vonatkozások, család	8	5	13
2. Ember és társadalom	8	4	12
3. Utazás, turizmus	17	5	22
4. Környezetünk	8	4	12
5. Az iskola	8	5	13
6. A munka világa	8	4	12
7. Életmód	8	5	13
8. Szabadidő, művelődés, szórakozás	17	5	22
9. Tudomány és technika	8	5	13
10. Gazdaság és pénzügyek	8	4	12
Évfolyam összesen	98	46	144

12. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Témakör összidőkerete
1. Személyes vonatkozások, család	7	1	8
2. Ember és társadalom	7	1	8
3. Utazás, turizmus	14	1	15
4. Környezetünk	7	1	8
5. Az iskola	7	1	8
6. A munka világa	7	1	8
7. Életmód	7	1	8
8. Szabadidő, művelődés, szórakozás	15	1	16
9. Tudomány és technika	6	0	6
10. Gazdaság és pénzügyek	7	1	8
Évfolyam összesen	84	9	93

E: 12. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Témakör összidőkerete
1. Személyes vonatkozások, család	7	7	14
2. Ember és társadalom	7	7	14
3. Utazás, turizmus	14	8	22
4. Környezetünk	7	7	14
5. Az iskola	7	7	14
6. A munka világa	7	7	14
7. Életmód	7	7	14
8. Szabadidő, művelődés, szórakozás	15	7	22

9. Tudomány és technika	6	7	13
10. Gazdaság és pénzügyek	7	7	14
Évfolyam összesen	84	71	155

9. évfolyam

Az első idegen nyelvből a gimnázium 10. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk az európai hatfokú skála második és harmadik szintjei közé, azaz egy A2-B1 közötti tudásszintre. Ez lehetőséget ad az intenzív készségfejlesztésre, a felzárkózásra és a nyelvi csoportok közös, de szükség szerint differenciált haladására és az egyéni szükségletek figyelembevételére is. Megfelelő alapul szolgál emellett ahhoz, hogy a továbbiakban minden tanuló eljusson a gimnáziumi tanulmányok végén minimumként előírt B1 szintre.

A tanulók motivációját növeli, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít a tanulókat érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és a kommunikációs és információs technológiák használatára. Tudatosítani kell a nyelvórai és az iskolán kívüli nyelvtanulás lehetőségeit, hogy ez is segítse a tanulókat az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Ebben a nyelvtanítási szakaszban is fontosak a korosztályi sajátosságok. A tanárnak figyelembe kell vennie, hogy a legtöbb tanuló az önkeresés időszakát éli, kritikus önmagával szemben, erősek a kortárs csoport hatásai. Ugyanakkor építhet a tanár a tanulók nyelvi kreativitására, problémamegoldó és kritikai gondolkodására is. A nyelvoktatás sikerében meghatározóak a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések, a konstruktív támogatás és a tanulók számára is átlátható értékelés. Ugyancsak segítséget jelent számukra, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, azok önálló javításában.

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK
Személyes vonatkozások, család 9 óra	Wie stellt man sich vor? Stelle deine Familie vor Die Beschreibung des Menschen-Familienfeste
Ember és társadalom 9 óra	Freundschaft Vorstellung der Freunde Zu Besuch bei den Freunden - Partys
Utazás és turizmus 1. 6 óra	Auskunft geben. Nach den Richtungen fragen und darauf antworten Urlaub, Sommerferien Im Flughafen - am Schalter - Zollkontrolle Mór I. Budapest I. Berlin I.
Utazás és turizmus 2. 6 óra	Am Balaton Im Ausland Unterkuft - im Hotel An der Rezeption
Utazás és turizmus 3. 6 óra	Anekdoten über berühmte deutsche Menschen Goethe Ein Gedicht von Goethe Das Oktoberfest

Környezetünk 9 óra	Dein Haus, deine Wohnung, die Einrichtung Die Umgebung Deine Stadt Das Wetter
Iskola és életpálya 9 óra	Deine Klasse, deine Schule Deine Lieblingsfächer - Fächer, die du nicht magst
A munka világa 9 óra	Tagesprogramm. An den Wochentagen, am Wochenende Arbeit I. Haushalt, Hausarbeit
Gazdaság és pénzügyek 9 óra	Einkaufen Taschengeld
Életmód, egészség, betegség 9 óra	Das Essen - in der Küche Ich war krank Beim Zahnarzt
Szabadidő, művelődés, szórakozás 18 óra	Hobbys zu Hause und im Freien Interessante Freizeitbeschäftigungen Sportarten und Spiele Feiertage Möglichkeiten in der Schule zum Sport Wir gehen aus (Lokals, Discos usw.) Fernsehen - beliebte Programme Musik
Tudományos és technikai műveltség 9 óra	Die Teile des Computers, Virtuelle Welt

NYELVTAN

Nyelvtan	Nyelvi kifejezések	
Cselekvés, történet, létezés kifejezése jelenidejűség múltidejűség jövőidejűség valószínűség kifejezése egyéb igék személytelenség visszaható igék felszólítás	sein es gibt Präsens Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben Perfekt/ drei Formen des Partizip Perfekts werden	Ich bin heute zu Hause. Hier gibt es keinen Hamburger. Die Sonne scheint schön. Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor. Wir haben den Brief vorgelesen. Was hat du mitgebracht? Ich habe viel gelernt. Ich werde da sein. Er wird bestimmt zu Hause sein.
	werden wissen, kennen Es Sich setzen, sich(D) waschen	Ich weiß nicht. Ich kenne ihn nicht. Es ist kalt. Es regnet Wir setzen uns. Ich kämme mir die Haare.
Birtoklás kifejezése a birtokos szerkezet a tagadás	haben, gehören Wessen? von, -s Possessivpronomen Kein, keine	Ich habe einen Bruder. Die Tasche gehört mir. das Buch von Peter, Peters Geschichte, die Stunden dieses Schülers Das ist meine Familie. Ich habe keinen Freund.
Térbeli viszonyok	Präpositionen mit dem	hier, dort, links, rechts

<p>irányok helymeghatározás igepárok országnevek</p>	<p>A/D: an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen Präpositionen mit dem Akkusativ: durch, um Präpositionen mit dem Dativ: bei, zu, von Stellen-stehen, legen,liegen, hängen-hängen Die Schweiz, Die Vereinigten Staaten</p>	<p>oben, unten, hinten... Die Vase steht auf dem Tisch. Ich gehe ins Kino. Gehen Sie durch den Park! Die Bücher sind bei Karl. Ich komme von meiner Oma Wir legen das Buch auf das Regal. Es liegt auf dem Regal. Wir fahren in die Schweiz. Ich studiere in den Vereinigten Staaten.</p>
<p>Időbeli viszonyok gyakoróság időtartam időpont időbeli korlátozás</p>	<p>Wie oft? selten, manchmal, immer, nie wie lange? in, um, am, wann? Erst, nur, schon, noch, nicht mehr</p>	<p>Ich gehe jeden Morgen in die Schule. eine Woche, von ... bis, den ganzen Tag, Tag und Nacht, im Winter, um 8 Uhr, am Freitag, diesen/letzten/vorigen/ nächsten Monat Ich komme erst gegen Abend.</p>
<p>Mennyiségi viszonyok határozott mennyiség határozatlan mennyiség</p>	<p>tőszámnév határozatlan számnév sorszámnév</p>	<p>eins, zwei, eine Portion Pommes Viel, viele, wenig, wenige Heute sitzen wir in der ersten Reihe.</p>
<p>Modalitás felszólítás</p>	<p>mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen (Präsens)</p>	<p>Ich möchte ein Eis. Er kann nicht schwimmen. Er will nach Hause. Komm morgen wieder! Esst schnell! Nehmen Sie bitte Platz!</p>
<p>Esetviszonyok névszók a mondatban, névmások a mondatban, a névszók sorrendje igei vonzatok névmási határozószó</p>	<p>Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv</p>	<p>Ich zeige den Schülern Bilder. Das ist das Foto meiner Freundin. Ich gebe meiner Mutter das Buch. Ich gebe es ihr. Wir denken oft an die Großmutter. Ich freue mich darauf.</p>
<p>Logikai viszonyok mellérendelések alárendelés</p>	<p>Denn, weil, deshalb, trotzdem Dass KATI szórend fogalma</p>	<p>Er ist müde, trotzdem geht er nicht schlafen. Ich habe nicht gehört, dass Peter krank war. Wir wissen nicht, wann er kommt.</p>
<p>Szövegösszetartó eszközök kötőszók, névelők, a főnév nemének fogalma névmások</p>	<p>Határozott Határozatlan Személyes, birtokos Mutató névmások</p>	<p>und/oder/aber/denn, nicht nur... sondern, der, die das ein, eine ich, mich, mir, mein, dieser, jener,</p>

általános alany	jemand, niemand man, einen, einem
-----------------	--------------------------------------

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kéréseket és utasításokat követni
- a kétnyelvű óravezetést követni
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket és közléseket megérteni
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűrni
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérteni;
- a leckéhez tartozó hanganyag lényegét megérteni, az ahhoz kapcsolódó egyszerű feladatokat megoldani.

Beszédképesség

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett válaszokat adni
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, kéréseket közvetíteni
- megértési problémák esetén segítséget kérni
- egyszerű párbeszédben részt venni
- tudjon egyszerű képről néhány mondatban beszélni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalálni
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérteni, azt felolvasni
- egyszerű, képpel szemléltetett történetet követni
- egyszerű autentikus szövegekből lényeges elemeket megérteni (felirat, reklám, cím)

Írásképesség

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szavas mondatokat helyesen leírni
- egyszerű közléseket tanult minta alapján írásban megfogalmazni
- egyszerű, strukturált szöveget (pl. baráti üzenet, üdvözlés) létrehozni
- egyszerű szöveg lemásolására
- ismert elemekből álló egyszerű szöveget diktálás után leírni.

10. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK
Személyes vonatkozások és család 9 óra	Deine Persönlichkeit Beschreibung des Menschen II. Deine Verwandtschaft Familienfeste II.
Ember és társadalom 9 óra	Die Jugend in Ungarn und im Ausland Ähnlichkeiten und Unterschiede Dein Briefpartner

Utazás és turizmus 1. 6 óra	Fahrt mit dem Bus, mit dem Auto Orientierung in der Stadt Mór II. Komitat Fejér Budapest II. Berlin II. Deutschland
Utazás és turizmus 2. 6 óra	Familienurlaub - Campings Unterkunftsmöglichkeiten in Deutschland Im Hotel II. Sehenswürdigkeiten in Mór, Szfvár, Budapest
Utazás és turizmus 3. 6 óra	Der Kölner Dom Eine Kurzgeschichte Ein Gedicht
Környezetünk 9 óra	Häuser (Einfamilienhaus, Reihenhaushaus usw.) Einrichtung Dein Traumhaus Der Garten Deine Stadt Umweltschutz - Was kannst Du dafür machen? Das Wetter II.
Iskola és életpálya 9 óra	Stell deine Schule vor! Spezielle Klassen Methoden für das Sprachstudium Erkundige dich nach einem Sprachkurs!
A munka világa 9 óra	Lebenslauf Persönliche Eigenschaften Sommerjobs Hausarbeit Haushaltsgeräte Geschäfte, Einkauf I.
Gazdaság és pénzügyek 9 óra	Dienstleistungen (Post und Bank)
Életmód, egészség, betegség 9 óra	Kochrezepte - Zutaten und Zubereitung Restaurants - im Restaurant Symptome und Krankheiten - Ratschläge Alltägliche Krankheiten Kinderkrankheiten
Szabadidő, művelődés, szórakozás 18 óra	Hobbys, Fachzirkel Sprachstudium Methoden und Erfahrungen beim Sprachstudium Halten der Haustiere Garten Sportarten (Sommersportarten, Wintersportarten) Athletik - Ballspiele - Kampfsportarten Fernsehen - Video - Film Im Kino - im Theater Deine Lieblingszeitung / dein Lieblingsmagazin
Tudományos és technikai műveltség 9 óra	Die Revolution der Informatik

NYELVTAN

Nyelvtan	Nyelvi kifejezések	
cselekvés, törtézés, létezés kifejezése Múltidejűség Szenvedő szerkezet Felszólítás	Präteritum Vorgangspassiv, Zustandspassiv im Präsens, Perfekt, Präteritum Sollen igével	Wir gingen in den Park spazieren. Die Aufgabe wurde gemacht. Der Zaun ist frisch gestrichen. Sag ihm, dass er kommen soll!
Mennyiségi viszonyok Határozatlan mennyiség		Insgesamt, ein Minimum von, je drei, recht viel
Minőségi viszonyok személyek, dolgok milyensége, a főnévvé vált melléknevek	A fokozott melléknév ragozása, melléknévragozás	Wir haben einen kleineren Hund, als du. Viele Kranke liegen im Krankenhaus.
Térbeli viszonyok	Földrajzi nevekkel wohin? wo? woher?	In den Iran, aus den Niederlanden, in der Schweiz
Időbeli viszonyok időtartam időpont	Wie lange? Wann	Tag und Nacht, Nur für ein paar Jahre, das ganze Jahr über Anfangs, zu Beginn, mitten in der Stunde, für 10 Uhr, nach einer Weile
Esetviszonyok névszók a mondatban, igevonzatok	Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv mit Präpositionen	Die Schüler nehmen an Sportwettkämpfen teil.
Logikai viszonyok alárendelések	Dass, ob	Kannst du mir endlich sagen, ob du kommst oder nicht?
Függő beszéd	Jelen időben	Mutti sagt, dass sie müde ist.
Műveltetés	Lassen/Präsens, Perfekt, Präteritum	Er hat sich die Haare schneiden lassen.
Minőségi viszonyok a tárgyak, személyek milyensége összehasonlítás	Wie? A melléknév gyenge, vegyes és erős ragozása Welcher? Was für ein? A melléknevek fokozása	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima. Wir haben einen kleinen Hund. Peter läuft schneller als ich.

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kéréseket és utasításokat követni, ismert nyelvi eszközökkel kérni
- a kétnyelvű órávezetést követni
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket és közléseket megérteni
- ismert és egy-két új nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűrni
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérteni
- új nyelvi eszközök jelentését a szövegkörnyezetből kikövetkeztetni
- a leckéhez tartozó hanganyag lényegét megérteni, az ahhoz kapcsolódó egyszerű feladatokat megoldani.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrába rendezett válaszokat adni;
- összetett mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, kéréseket közvetíteni;
- megértési problémák esetén segítséget kérni;
- egyszerű párbeszédben részt venni, bekapcsolódni;
- tudjon egyszerű képről néhány mondatban beszélni, a képhez asszociálni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- ismert és néhány új nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalálni;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérteni, azt felolvasni;
- egyszerű, képpel illusztrált történetet követni, képek segítségével történetet alkotni;
- egyszerű autentikus szövegekből lényeges elemeket megérteni (felirat, reklám-szöveg, cím)

Íráskésztség

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összetett, összefüggő mondatokat helyesen leírni;
- összetett közléseket tanult minta alapján írásban megfogalmazni;
- összetettebb, strukturált szöveget (pl. baráti üzenet, üdvözlés) létrehozni;

IS: 11. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK
Személyes vonatkozások, család 9 óra	Der ideale Mann, die ideale Frau, der ideale Vater, die ideale Mutter Das Familienleben in Deutschland und in Ungarn
Ember és társadalom 9 óra	Ein idealer Freund Kriminalität Zu Besuch bei den Freunden - Partys
Utazás és turizmus 1. 9 óra	Fahrt mit dem Zug. Eine Flugreise Im Flughafen Massenverkehr Gewohnheiten beim Autofahren Die Regionen von Ungarn Deine Lieblingsstadt - deine Lieblingsregion Die Schweiz Österreich
Utazás és turizmus 2. 9 óra	Organisierte Reisen – selbstorganisierte Reisen - Vorteile, Nachteile Stadtbesichtigung - Deine Lieblingsstadt
Környezetünk 9 óra	Mein Traumhaus II. Wie kann man Hausbesitzer werden? Wohnen im Einfamilienhaus und in der

	Neubauwohnung Die Umgebung von Mór Die Umweltprobleme der Welt Jahreszeiten
Iskola és életpálya 9 óra	Schulsystem in Deutschland und in Ungarn Die deutsche Sprache Die Wichtigkeit der Sprachkenntnisse
A munka világa 9 óra	Berufe - dein Traumberuf Geistige Arbeit - physische Arbeit Einkauf II. Haustaltsgeräte II. Reparaturen zu Hause
Gazdálkodás és pénzügyek 9 óra	Wirtschaft in der Familie
Életmód, egészség, betegség 9 óra	Gesunde Lebensmittel - ungesunde Lebensmittel Die ungarische Küche - Kochrezepte Fachärzte - Poliklinik - Krankenhaus Was kann man für die Gesunderhaltung machen? Das Rauchen Konsum von Alkohol, Drogen Reisekrankheiten
Szabadidő, művelődés, szórakozás 18 óra	Selbstbildung Sprachstudium II. Gesellschaftsleben Gefährliche Sportarten – Extremsportarten Diskussion über Fernsehprogramme Vorteile und Nachteile des Fernsehens Bericht über einen Film
Tudományos és technikai műveltség 9 óra	Internet

E: 11. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK
Személyes vonatkozások, család 13 óra	Der ideale Mann, die ideale Frau, der ideale Vater, die ideale Mutter Das Familienleben in Deutschland und in Ungarn
Ember és társadalom 12 óra	Ein idealer Freund Kriminalität Zu Besuch bei den Freunden - Partys
Utazás és turizmus 1. 11 óra	Fahrt mit dem Zug. Eine Flugreise Im Flughafen Massenverkehr Gewohnheiten beim Autofahren Die Regionen von Ungarn Deine Lieblingsstadt - deine Lieblingsregion Die Schweiz

	Österreich
Utazás és turizmus 2. 11 óra	Organisierte Reisen – selbstorganisierte Reisen - Vorteile, Nachteile Stadtbesichtigung - Deine Lieblingsstadt
Környezetünk 12 óra	Mein Traumhaus II. Wie kann man Hausbesitzer werden? Wohnen im Einfamilienhaus und in der Neubauwohnung Die Umgebung von Mór Die Umweltprobleme der Welt Jahreszeiten
Iskola és életpálya 13 óra	Schulsystem in Deutschland und in Ungarn Die deutsche Sprache Die Wichtigkeit der Sprachkenntnisse
A munka világa 12 óra	Berufe - dein Traumberuf Geistige Arbeit - physische Arbeit Einkauf II. Haustaltsgeräte II. Reparaturen zu Hause
Gazdálkodás és pénzügyek 12 óra	Wirtschaft in der Familie
Életmód, egészség, betegség 13 óra	Gesunde Lebensmittel - ungesunde Lebensmittel Die ungarische Küche - Kochrezepte Fachärzte - Poliklinik - Krankenhaus Was kann man für die Gesunderhaltung machen? Das Rauchen Konsum von Alkohol, Drogas Reisekrankheiten
Szabadidő, művelődés, szórakozás 22 óra	Selbstbildung Sprachstudium II. Gesellschaftsleben Gefährliche Sportarten – Extremsportarten Diskussion über Fernsehprogramme Vorteile und Nachteile des Fernsehens Bericht über einen Film
Tudományos és technikai műveltség 13 óra	Internet

NYELVTAN

Nyelvtan	Nyelvi kifejezések	
Cselekvés, történes, létezés kifejezése múltidejűség, a cselekvések időbenisége	Plusquamperfekt Temporalsatz Gleichzeitigkeit Vorzeitigkeit Nachzeitigkeit	Er hatte ein Fahrrad gehabt. Sie war nach Deutschland gefahren. Während du arbeitest, lerne ich. Nachdem wir ferngesehen hatten, gingen wir spazieren. Bis du fertig bist ,putze ich mir die Zähne.
Modalitás anélkül, hogy, ahelyett, hogy	Modalsatz ohne.... zu/ohne...dass anstatt ...zu/ anstatt...	Ich ging in die Schüle, ohne den Aufsatz geschrieben zu haben. Er ging zu ihm ,anstatt ihn anzurufen.

	dass	
Minőségi viszonyok vonatkozó mondat jelzős szerkezet földrajzi nevekből képzett melléknevek igeneves szerkezetek	Relativpronomen Welcher?, Welche?, Welches? Adjektivdeklinatión Welcher?, Was für ein, Substantiviertes Adjektiv Partizip Präsens Partizip Perfekt Partizip Futur	Das Mädchen, das dort kommt ist meine Freundin Sämtliche jungen Frauen Ich wünsche dir alles Gute! Wir haben den Berliner Dom besichtigt. Störe das schlafende Kind nicht! Die gewaschene Wäsche Das auszufüllende Formular
Esetviszonyok igevonzatok	Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv + Präpositionen	Wir unterhielten uns über die Schule. Computer schadet den Augen. Auf Süßigkeiten muss ich verzichten.
Időbeli viszonyok		Um Punkt 15.30 , mehr als eine Stunde, unter der Woche, in der Vorweihnachtszeit
Logikai viszonyok feltételeesség	Konditionalsatz: (Indikativ) Präsens Konjunktiv II. (würde) Konjunktiv Plusquamperfekt Konjunktiv Plusquamperfekt mit Modalverben	Wenn ich Zeit habe,... Wenn ich Zeit hätte,... Sie würde kommen, wenn. Sie wäre gekommen Die Aufgabe hätte gemacht werden können.....
Szövegösszetartó eszközök kötőszavak, elöljárók	Je... desto/um so, nachdem, während Statt dessen	

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megérteni;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűrni;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott; szövegből kikövetkeztetni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szöveg lényegét megérteni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegteltől elkülöníteni.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett válaszokat adni;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni;
- információt kérni, ha tőle kérnek információt, legyen képes válaszolni;
- egy adott témához kapcsolódó képről ismert nyelvi eszközökkel beszélni;
- véleményét megfogalmazni, megmagyarázni, néhány bonyolultabb nyelvi struktúra segítségével

- megértési problémák esetén segítséget kérni;
- egyszerű párbeszédben, szerepjátékban részt venni;
- beszélgetést kezdeményezni, befejezni;
- olyan kiejtéssel beszélni, hogy közléseit anyanyelvű személy megértse.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalálni;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jó részt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkeztetni, ilyen szöveggel kapcsolatos feladatot elvégezni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szöveg lényegét megérteni, azt helyes intonációval, átlagos beszédtempóban felolvasni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- egyszerű, képpel illusztrált történetet megérteni.

Íráskészség

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leírni;
- ismert struktúrák felhasználásával kb. 10 mondatos tényszerű információt közvetítő, összefüggő szöveget írni, közben az ismert nyelvi elemeket saját magára vonatkoztatni.
- különböző szövegfajtákat (üzenet, üdvözlés, baráti levél) létrehozni.
- egyszerű nyomtatványokat kitölteni (bejelentőlap, jelentkezési lap, stb.)
- véleményét írásban kifejezni.

EMELT SZINT: 11. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK
A német nyelvű országok 8 óra	Geographie, Staat, Klima Wirtschaft, Touristik
A német nyelvű országok gazdasági ágazatai 7 óra	Die wichtigsten Wirtschaftszweige Deutschlands, Österreichs und der Schweiz
Politika 8 óra	Föderalismus, Parlament, Parteien, Wahlen
Társadalom 8 óra	Probleme, Konflikte in der Gesellschaft, Dialekte, Schulsystem, Gesundheitswesen, Religionen
A mindennapi élet 7 óra	Die Funktion der Familie, Urbanisation/ Das Leben auf dem Lande – das Leben in der Großstadt Freizeitgestaltung, Veränderung der Denkweise-Ideologien – Etikette

NYELVTAN

Szenvedő szerkezet 7 óra	Passiv, Passivtransformation, Passiv mit Modalverben
Mondattan 16 óra	Satzverbindungen, Satzgefüge, Konjunktionen, Wortstellung, Relativsätze, Temporalsätze, zu+Infinitiv, (um + zu, anstatt+zu, ohne+zu) usw.
Feltételes mód 7 óra	Konjunktiv Präteritum, Plusquamperfekt, Konditionalsätze, irrealis Wunschsätze, Vergleichsätze
Függő beszéd	Indirekte Rede Konjunktiv Präsens, Perfekt

4 óra	
-------	--

IS: 12. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK
Személyes vonatkozások, család 8 óra	Der ideale Partner Die Ehe - Zusammenleben ohne Trauschein Eheprobleme - Scheidung
Ember és társadalom 8 óra	Gesellschaften in deiner Stadt (Klubs Vereine) Gebräuche Minderheit - Fremdenhaß
Utazás és turizmus 1. 5 óra	Verkehrsprobleme Budapest III. Die wichtigsten Landschaften in deinem Land Deutschland III. (Die Geschichte von Deutschland)
Utazás és turizmus 2. 5 óra	Die Europa-Union
Utazás és turizmus 3. 5 óra	Berlin und die größten Städte Deutschlands Wie sind die Deutschen? - Sind sie wirklich so? Eine Novelle Die deutsche Literatur
Környezetünk 8 óra	Wohnen in der Untermiete Umweltschutz III: Umweltprobleme der Welt II. (Ozonloch, alternative Energiequellen)
Iskola és életpálya 8 óra	Studium an der Uni / Hochschule Pläne für die Zukunft Für welchen Beruf bist Du geeignet? Prüfungen - Karriere Das Leben im Kollegium Universitäten in Deutschland, in Ungarn
A munka világa 8 óra	Arbeitsmöglichkeiten Berufswünsche - Traum und Wirklichkeit Arbeitsklima Vorstellungsgespräch
Gazdaság és pénzügyek 8 óra	Rolle des Geldes in den Alltagen Werbungen
Életmód, egészség, betegség 8 óra	Wie ernährt man sich gesund? Vegetarier Was kann man gegen Streß machen? Alternative Heilkunde
Szabadidő, művelődés, szórakozás 16 óra	Das kulturelle Leben Die Wichtigkeit der Sprachkenntnisse Die Grundregel des Fußballs Leistungssport Die Rolle des Sports in der modernen Gesellschaft.

	Die Olympiade Wie beeinflusst das Fernsehen unser Leben? Deine Lieblingsfilme / -bücher Was für Zeitungen liest du?
Tudományos és technikai műveltség 6 óra	Die Teile des Computers

E: 12. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK
Személyes vonatkozások, család 14 óra	Der ideale Partner Die Ehe - Zusammenleben ohne Trauschein Eheprobleme - Scheidung
Ember és társadalom 14 óra	Gesellschaften in deiner Stadt (Klubs Vereine) Gebräuche Minderheit - Fremdenhaß
Utazás és turizmus 1. 8 óra	Verkehrsprobleme Budapest III. Die wichtigsten Landschaften in deinem Land Deutschland III. (Die Geschichte von Deutschland)
Utazás és turizmus 2. 7 óra	Die Europa-Union
Utazás és turizmus 3. 7 óra	Berlin und die größten Städte Deutschlands Wie sind die Deutschen? - Sind sie wirklich so? Eine Novelle Die deutsche Literatur
Környezetünk 14 óra	Wohnen in der Untermiete Umweltschutz III: Umweltprobleme der Welt II. (Ozonloch, alternative Energiequellen)
Iskola és életpálya 14 óra	Studium an der Uni / Hochschule Pläne für die Zukunft Für welchen Beruf bist Du geeignet? Prüfungen - Karriere Das Leben im Kollegium Universitäten in Deutschland, in Ungarn
A munka világa 14 óra	Arbeitsmöglichkeiten Berufswünsche - Traum und Wirklichkeit Arbeitsklima Vorstellungsgespräch
Gazdaság és pénzügyek 14 óra	Rolle des Geldes in den Alltags Werbungen
Életmód, egészség, betegség 14 óra	Wie ernährt man sich gesund? Vegetarier Was kann man gegen Streß machen? Alternative Heilkunde
Szabadidő, művelődés, szórakozás	Das kulturelle Leben

22 óra	Die Wichtigkeit der Sprachkenntnisse Die Grundregel des Fußballs Leistungssport Die Rolle des Sports in der modernen Gesellschaft. Die Olympiade Wie beeinflusst das Fernsehen unser Leben? Deine Lieblingsfilme / -bücher Was für Zeitungen liest du?
Tudományos és technikai műveltség 13 óra	Die Teile des Computers

NYELVTAN

Nyelvtan	Nyelvi kifejezések	
Időbeli viszonyok	Értelmezőjelzővel	Der Sommer vor 10 Jahren
Esetviszonyok Igei vonzatok	Akkusativ, Dativ Akkusativ, Dativ mit Präpositionen	Die Arbeit kostete mich einen ganzen Tag..., Ich bin ihm begegnet Kümmere dich um deine Sachen..., Fürchte nicht vor der Kälte
Szövegösszetartó eszközök kötőszavak, névmások		obwohl / als ob / als wenn=als entweder-oder, sowohl... als auch jeder, derselbe, dieselbe einander,
Cselekvés, történés valószínűségének kifejezése módbeli segédigék másodlagos jelentése	mögen, können, müssen, dürfen, sollen, wollen	Er will unseren Brief gar nicht erhalten haben
Függő beszéd	Konjunktiv I, Konjunktiv II	Sie sagten, sie hätten schon alles gelernt.
Modalitás Módbeli segédige Egyéb nyelvi eszközök	Passzív módbeli segédigével Haben zu + Inf. Sein zu + Inf. Lassen ige modális jelentése -bar képző modális jelentése	Der Urlaub musste schon geplant werden. Das Hemd ist leicht zu bügeln. Das Hemd lässt sich leicht bügeln Die Suppe ist essbar

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- hangkazettáról átlagos beszédtempójú, irodalmi kiejtésű közvetítő által elmondott, legfeljebb 300, de minimum 120 szavas szöveget, párbeszédet megérteni, melynek témája a mindennapi élethez kapcsolódik. A megértést előre megadott szempontok segítik;
- kiszűrni a szövegből a lényeges információkat, az ehhez kapcsolódó írásbeli feladatokat megoldani.

Beszédképesség

A tanuló legyen képes

- egy beszélgetőpartner által kezdeményezett szerepjátékban legalább 3 percig aktívan részt venni, megadott szempontok szerint kérdezni, információkat gyűjteni, egyetértését vagy nemtetszését kifejezni;
- néhány megadott kérdés alapján, felkészülés nélkül, legalább 5 percig egy mindennapi témáról beszélni;
- saját élményeit, tapasztalatait, véleményét megfogalmazni és azokat megindokolni
- megértést zavaró hibák nélkül beszélni;
- a folyamatos beszédtempóra ügyelni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- egy minimum 150 legfeljebb 300 szavas autentikus olvasott szöveg lényegének megértésére, mely a mindennapi élet kérdéseivel foglalkozik, de formája a legkülönbözőbb lehet (interjú, újságcikk, apróhirdetés, reklám, prospektus, használati utasítás stb.);
- a szövegösszefüggésből következtetni az ismeretlen nyelvi elemek jelentésére
- a fontos információk kiemelésére;
- a nemzetközileg használt szavakat, idegen eredetű, pl. angol szavakat megérteni;
- támaszkodni általános műveltségére, tájékozottságára;
- felismerni a nagy áruházláncok, gyógyszergyártók, cégek stb. neveit.

Íráskészség

A tanuló legyen képes

- a kreatív írás készségét elsajátítani;
- egy mindennapi témáról megadott szempontok szerint minimum 100 szavas szöveget írni;
- az egyszerű baráti levél formai követelményeit (megszólítás, tagolás, búcsúzás, dátum) megvalósítani;
- ezenkívül egyszerűbb formában hivatalos levelet (utazási irodának, nyelviskolának stb.) írni;
- nyomtatványokat, jelentkezési lapokat, űrlapokat kitölteni.

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Kommunikatív, nyelvtani szempontból magas szintű és minden készséget fejlesztő német kiadású tankönyvcsalád a hozzátartozó munkafüzetrel és kazettával. Kiegészítő anyagként olyan magyar tankönyvcsaládot is használunk, amelyben a tananyag rendszerezett és sok autentikus szöveget tartalmaz.

A tanulók tanulmányi munkája ellenőrzésének, értékelésének rendszere, módszerei, visszacsatolási eljárások (az értékelés alapelvei, rendszeressége)

A tanév folyamán az egyes témakörök után **témazáró dolgozat**, melynek feladattípusai: nyelvtani és lexikai feladatok, fogalmazások, párbeszéd, fordítások, szavak és kifejezések, képleírások, kérdezés, válaszolás, kiegészítés, ragozás stb.

Alkalmanként **írásbeli röpdolgozatok**: szókincs, mondatok, szövegek feldolgozása, fordítás stb.

Rendszeres **szóbeli feleltetés**: szavak, mondatok, tartalomelmondás, képleírás, beszámoló, kiselőadás, olvasás, fordítás stb.

Otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Minden órára írásbeli és szóbeli házi feladat (tartalom, szavak), alkalmanként fogalmazás írása, fordítás.

Átlagos képességű tanuló számára kb. 30 perc intenzív tanulást igényel az otthoni készülés.

EMELT SZINT: 12. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK
A német kultúra 6 óra	Traditionen, Feste und Bräuche, Nationalfeiertage, Volksmusik, Volkstänze, Trachten, Gastronomie
Tömegkommunikáció 8 óra	Media, (Mediarecht, Rundfunk, Fernseher, Werbung, Festnetz – Handy, Computer, Internet)
Környezetvédelem 7 óra	Globale und regionale Probleme, Umweltschutz im Alltag, Umweltschutzpolitik
Sport 5 óra	Die Rolle des Sports, Massensport, Leistungssport
Történelem, irodalom és művészet a német nyelvű országokban 4 óra	Die Germanen, das Mittelalter, die Reformation, Zeitalter des Absolutismus, Industrialisierung, das 20. Jahrhundert

KÉSZSÉGFEJLESZTÉS

Olvasott szöveg értése 8 óra	Zertifikat Teste zum Teil Leseverstehen
Íráskészség 8 óra	Zertifikat Teste zum Teil Schreiben
Hallott szöveg értése 8 óra	Zertifikat Teste zum Teil Hörverstehen
Nyelvhelyesség 8 óra	Zertifikat Teste zum Teil Sprachbausteine

Középszintű érettségi témakörök német nyelvből

Témák	Leírás
1. Személyes vonatkozások, család	<ul style="list-style-type: none"> – A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai) – Családi élet, családi kapcsolatok – A családi élet mindennapjai, otthoni teendők – Személyes tervek
2. Ember és társadalom	<ul style="list-style-type: none"> – A másik ember külső és belső jellemzése – Baráti kör – A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel – Női és férfi szerepek – Ünnepek, családi ünnepek – Öltözködés, divat – Vásárlás, szolgáltatások (posta) – Hasonlóságok és különbségek az emberek között
3. Környezetünk	<ul style="list-style-type: none"> – Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása) – A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek – A városi és a vidéki élet összehasonlítása – Növények és állatok a környezetünkben – Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért? – Időjárás
4. Az iskola	<ul style="list-style-type: none"> – Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat) – Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka – A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága – Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok
5. A munka világa	<ul style="list-style-type: none"> – Diákmunka, nyári munkavállalás – Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
6. Életmód	<ul style="list-style-type: none"> – Napirend, időbeosztás – Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás) – Étkezési szokások a családban – Ételek, kedvenc ételek – Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben – Gyakori betegségek, sérülések, baleset – Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	<ul style="list-style-type: none"> – Szabadidős elfoglaltságok, hobbik – Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. – Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport – Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet – Kulturális események
8. Utazás, turizmus	<ul style="list-style-type: none"> – A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés – Nyaralás itthon, illetve külföldön – Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése – Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai
9. Tudomány és technika	<ul style="list-style-type: none"> – Népszerű tudományok, ismeretterjesztés – A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben
10. Gazdaság és pénzügyek	<ul style="list-style-type: none"> – Családi gazdálkodás – A pénz szerepe a mindennapokban – Vásárlás, szolgáltatások – Üzleti világ, fogyasztás, reklámok – Pénzkezelés a célnyelvi országokban